

Rz 78-WPA/2019

Rzeszów, dnia 19 stycznia 2020 r. 2020 -01- 23

SEKRETARIAT
KOMENDANTA GŁÓWNEGO KG PSP
L.dz. K 622

KANCELARIA OGÓLNA KG PSP
DATA 2020 -01- 23
2901/20

WYDZIAŁ SKARG I WNIOSKÓW KG PSP
Otrzymano
dnia 2020 -01- 23
Skierowano do
L.dz. 143 podpis

bryg. mgr Andrzej BARTKOWIAK

Komendant Główny 2020 -01- 23
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Podchorążych 38
00-463 Warszawa

ZARZĄDZENIE SYGNALIZACYJNE

Stowarzyszenie Społecznej Kontroli Legalności Administracji Publicznej na podstawie § 5 pkt 1 i 2 w zw. z § 4 ust. 3 *tiret* trzecie oraz § 9 ust. 3 zd. drugie statutu stanowiącego załącznik do uchwały z dnia 1 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia statutu stowarzyszenia i wyboru władz stowarzyszenia, a także art. 2 ust. 2 pkt 3 i art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r., poz. 870), działając w imieniu występujących o udzielenie ochrony prawnej funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, pełniących służbę w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej

za po rozpatrzeniu w dniu 14 stycznia 2020 r., wniosku w przedmiocie naruszeń praw funkcjonariusza przez przełożonych służbowych
z a r z ą d z a

- wystąpić do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z sygnalizacją naruszenia przez przełożonych służbowych: Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej oraz Wojewódzkiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej przepisów o sposobie rozpatrywania zawiadomień w sprawach o mobbing i dyskryminację, określonych w § 10 ust. 3 Procedury antymobbingowej i antydyskryminacyjnej w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej;
- nadać sygnalizacji charakter petycji, zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 3 i art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r., poz. 870),
zadając podjęcia działania zobowiązującego właściwych przełożonych do

Wydział Skarg i Wniosków KG PSP
WPLYNĘŁO
dnia 2020 -01- 24
Nr 13

rozstrzygnięcia odpowiadającego wymogom prawa oraz trwałego usunięcia dostrzeżonego stanu naruszeń dóbr, jakimi są prawa funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej.

Zarząd Stowarzyszenia:

RADCA PRAWNY


Uzasadnienie

1. Stan faktyczny sprawy

Prośbą z dnia 22 grudnia 2019 r., uzupełnioną następnie kolejnymi pismami, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej (zwanej dalej PSP), pełniący służbę w Komendzie Miejskiej PSP wystąpili do Stowarzyszenia Społecznej Kontroli Legalności Administracji Publicznej (zwanego dalej Stowarzyszeniem) o udzielenie pomocy prawnej w zakresie objęcia ochroną ich naruszonych i zagrożonych interesów związanych z naruszeniami praw funkcjonariuszy, z jakimi spotykają się w trakcie pełnionej służby, wyrażając równocześnie zgody na podjęcie statutowych działań w wypadku dostrzeżenia przez Stowarzyszenie takich naruszeń. Podanie zostało złożone przez:

także

Podanie spełniało wymogi formalne, w szczególności zaopatrzone je we wspólny adres elektroniczny osób występujących z prośbą, wymagany przez art. 5 ust. 1 ustawy o petycjach

W toku postępowania ustalono, że pismem z dnia 27 sierpnia 2019 r. zainteresowani funkcjonariusze Komendy PSP

wystąpili do Komendanta Wojewódzkiego PSP ze zgłoszeniem niepokojących relacji służbowych, których inicjatorem jest Komendant Miejski PSP

Podkreślono, że w dniu 19 sierpnia 2019 r. została założona w Komendzie Miejskiej PSP

organizacja związkowa Związek Zawodowy Strażaków FLORIAN. Od tego czasu widoczne stało się nasilenie niepokojących zachowań tego przełożonego, przekraczające tak wymogi stawiane kulturze urzędowania, relacjom koleżeńskim, jak i wymogi przepisów prawa. Wydano m.in. zakaz pełnienia służb na podziale bojowym przez tzw. funkcjonariuszy 8-godzinnych, spośród których większość (70%) stanowią członkowie organizacji związkowej. Również treść rozmów ze

wskazywała na ich walor zastraszający; zgodnie z relacją funkcjonariuszy, posługiwał się on w trakcie rozmów, w stosunku do funkcjonariuszy, zwrotami: <<na was jest paragraf>> oraz <<i tak was służbowo zniszczę>>, co negatywnie wpływa na stan psychiczny osób zatrudnionych w Komendzie Miejskiej. O zdarzeniach tych powiadomiono Wojewódzki Związek Zawodowy Strażaków FLORIAN oraz samego Komendanta Miejskiego PSP

W wystąpieniu zawartym w piśmie z dnia 27 sierpnia 2019 r. funkcjonariusze stwierdzili, że zgłoszenie zachowań mobbingowych i dyskryminacyjnych nie spotkało się z wymaganą reakcją, gdyż: nie podjęto wymaganej prawem mediacji oraz nie powołano organu (komisji antymobbingowej) właściwego do rozstrzygnięcia zainicjowanej zgłoszeniem sprawy. W pismach tych wymieniono dalsze, nagannie oceniane zachowania Komendanta Miejskiego, polegające na: deklaracjach czynienia działań organizacji związkowej bezskutecznymi, ograniczaniu możliwości wypowiedzania się przez podwładnych (przerywanie wypowiedzi, nie udzielanie głosu, unikanie rozmów) oraz zachowaniu odbiegającym od standardów kultury służby (reagowanie krzykiem, okazywanie złości, wybuchy agresji, podniesiony głos, lekceważące gesty, wyśmiewanie poglądów politycznych funkcjonariuszy, uwagi na temat ograniczeń intelektualnych podwładnych w zakresie ich słownictwa).

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego PSP, pismem z dnia 28 sierpnia 2019 r., nr WKO.004.1.2019.AD, wskutek rozpatrzenia skargi z dnia 27 sierpnia 2019 r., ograniczył się do stwierdzenia, że zgłoszona mu sprawa powinna stanowić powód do podjęcia próby mediacji między Komendantem Miejskim i skarżącymi funkcjonariuszami.

Zainteresowani funkcjonariusze, pismem z dnia 29 sierpnia 2019 r. wyrazili pogląd, iż skala i natężenie podejmowanych aktualnie względem nich działań ze strony Komendanta Miejskiego, a także zupełna bezskuteczność dotychczas prowadzonych rozmów sprawiły, iż skorzystają z prawa do odmowy wyrażenia zgody na mediację. Dodali też, że ich stan psychofizyczny, a także kondycja psychiczna członków ich rodzin, są coraz gorsze i zmuszeni są korzystać z pomocy psychologicznej, nie radząc sobie samodzielnie z problemami w służbie.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego PSP, kolejnym pismem z dnia 24 września 2019 r., nr WKO.051.9.19.EK (jednobrzmiącym, skierowanym do poszczególnych skarżących) rozpatrzył skargę z dnia 27 sierpnia 2019 r. co do istoty, przywołując jako podstawę swojego działania art. 237 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2096), zwanej dalej k.p.a. Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi informowało o jej nieuwzględnieniu, jako pozbawionej usprawiedliwionych podstaw. W zawiadomieniu stwierdzono, że wskutek postępowania wyjaśniającego ustalono, iż zachowania Komendanta Miejskiego PSP nie można traktować jako mobbingu ani dyskryminacji. W motywach uzasadnienia zawiadomienia stwierdzono, że specyfika służb mundurowych, w tym sztywne ramy zależności służbowej w relacjach między przełożonym i podwładnymi sprawiają, że istnieje <<bardzo cienka linia pomiędzy zjawiskiem złego traktowania a potrzebą właściwego i solidnego wykonywania obowiązków. Wymagania stawiane przez przełożonego dotyczące sumiennej i wydajnej pracy są mylone przez podwładnych ze złym traktowaniem>>. W zawiadomieniu stwierdzono, że jakkolwiek Komendant Miejski PSP stosował <<incydentalne niekulturalne formy krytyki wymienione w skardze>> to nie mogły one być potraktowane jako mobbing lub dyskryminacja, ale jako odmiana krytyki pracodawcy, która może być <<w ocenie niektórych osób odbierana negatywnie>>; używane przez nich wyrażenia mogły być nadto wyrwane z kontekstu szerszej wypowiedzi i zrozumiane niewłaściwie. Podkreślono również, iż bezsprzecznie w Komendzie Miejskiej PSP występuje konflikt pomiędzy Komendantem a niektórymi funkcjonariuszami systemu codziennego>>. W toku postępowania nie wykazano związku zakazu pełnienia służb na podziale bojowym z członkostwem w nowo-założonej organizacji związkowej FLORIAN. Zmiana harmonogramu objęła wszystkich funkcjonariuszy 8-godzinnych. W Komendzie Miejskiej PSP w funkcjonują instytucje przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji; wprowadzono odpowiednie procedury antymobbingowe i antidyskryminacyjne, powołano Koordynatora do Spraw Równego Traktowania oraz Przeciwdziałania Dyskryminacji, zaś załoga została

przeszkolona z zakresu wspomnianych regulacji. Podniesiono też, że zawiadomienie o stosowaniu praktyk mobbingowych i dyskryminacyjnych nie zostało złożone na wymaganym formularzu, a także nie skorzystano z propozycji mediacyjnego załatwienia sprawy. Końcowo podkreślono, że <<Komendant Wojewódzki PSP przeprowadził z Komendantem Miejskim PSP rozmowę, polecając ... podjęcie działań korygująco-naprawczych w obszarze zarządzania Komendą i jej zasobami ludzkimi>>.

2. Ocena prawidłowości działania przełożonych służbowych

Ustalony w sprawie stan faktyczny pozwala stwierdzić, że działanie przełożonych służbowych funkcjonariuszy PSP tzn. Komendanta Miejskiego PSP (w zakresie prowadzenia sprawy w przedmiocie mobbingu i dyskryminacji w służbie w PSP) oraz Komendanta Wojewódzkiego PSP (w zakresie sposobu załatwienia skargi na nienależyte wykonywanie zadań przez Komendanta Miejskiego PSP) okazało się nieprawidłowe.

Po pierwsze, naruszeniu uległy regulacje procesowe i stopień ich naruszenia mógł mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a więc na skuteczne zażegnanie zarzucanego przez funkcjonariuszy stanu naruszeń prawa w postaci mobbingu i dyskryminacji w służbie. Jak jednoznacznie wynika z treści zarzutów stawianych Komendantowi Miejskiemu PSP skarżący domagali się zaniechania zachowań określonych w: a) art. 94³ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r., poz. 1040), zwanej dalej k.p., który powiada, że mobbing oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękaniu lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników oraz b) art. 18^{3a} § 1 k.p., zgodnie z którym pracownicy powinni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, zatrudnienie w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy. Wystąpienie ww. funkcjonariuszy powoływało się bowiem na: zastraszanie (deklarowanie uruchomienia odpowiedzialności służbowej) i ośmieszanie (w związku z krytyką stanu intelektualnego

funkcjonariusza oraz jego poglądów politycznych i przynależność związkową), co odpowiada kryteriom mobbingu oraz na gorsze traktowanie (podczas przydziału służb, krytykowanie, niewysłuchiwanie, nie podejmowanie rozmów) w związku z przynależnością do organizacji związkowej FLORIAN - co odpowiada kryteriom naruszenia zakazu równego traktowania (zakazu dyskryminacji). Bez względu zatem na zasadność takich zarzutów, zgłoszenie powinno być rozpatrzone w trybie przepisów aktu wewnętrznego kierownictwa, jakim jest Procedura antymobbingowa i antydyskryminacyjna w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (zwana dalej Procedurą antymobbingową PSP).

Bezspornie, w badanej sprawie nie zostało wydane rozstrzygnięcie przewidziane Procedurą antymobbingową PSP w sprawie w przedmiocie mobbingu i naruszenia zasady równego traktowania. Wystąpienie skierowane w tym zakresie do Komendanta Miejskiego PSP, następnie uzupełnione o argumentację zawartą w skardze z dnia 27 sierpnia 2019 r., było <<zgłoszeniem>> w rozumieniu § 6 ust. 1 Procedury antymobbingowej PSP. Zgłoszenie to miało walor szczególny, gdyż przedmiotem zarzutów były zachowania służbodawcy (pracodawcy), co czyniło ze zgłoszenia <<zawiadomienie>>, o jakim mowa w § 10 ust. 3 Procedury antymobbingowej. Stosownie do tego przepisu, zawiadomienie pracownika na pracodawcę rozpatruje właściwy przełożony wyższego stopnia. Już w tym miejscu warto wskazać, że zawiadomienie (zgłoszenie) nie musiało mieć sformalizowanej postaci formularza urzędowego (co stanowiło jedną z podstaw nieuwzględnienia skargi przez Komendanta Wojewódzkiego), gdyż § 6 ust. 1 Procedury antymobbingowej dopuszcza nawet ustną postać zgłoszenia. To na organie zatrudniającym ciąży obowiązek utrwalenia zgłoszenia w formie pisemnej i nadania mu biegu. Co więcej, wpływ zgłoszenia do Komendanta Miejskiego rodził obowiązek przekazania go zgodnie z właściwością Komendantowi Wojewódzkiemu, który z kolei - jako przełożony wyższego stopnia w rozumieniu § 10 ust. 3 Procedury antymobbingowej PSP - miał obowiązek rozpatrzyć sprawę mobbingu i dyskryminacji w PSP w oparciu o regulacje tej Procedury, a więc wydać rozstrzygnięcie w trybie przewidzianym dla komisji uregulowanej w § 10 ust. 1 pkt 1-3 Procedury antymobbingowej. Obligowało to Komendanta Wojewódzkiego do sporządzenia protokołu zawierającego: a) opis dokonanych czynności, b) wydania opinii co do mobbingu i wydania opinii co do dyskryminacji, a także c) wydania rekomendacji dla Komendanta Miejskiego PSP. Nie podjęto tych czynności. Część zgłoszenia obejmująca skargę powinna być załatwiona wyłącznie przez komórkę organizacyjną Komendy Wojewódzkiej PSP określoną w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków

(Dz.U. Nr 5, poz. 46), tzn. komórkę organizacyjną do spraw skarg i wniosków, zaś część zgłoszenia obejmująca mobbing i dyskryminację - przez komórkę organizacyjną Komendy Wojewódzkiej PSP określoną w § 10 ust. 4 Procedury antymobbingowej PSP, tzn. komórkę kadrową. Tak w badanej sprawie nie było.

Załatwiono natomiast sprawę o zupełnie innym przedmiocie, w postępowaniu uproszczonym skargowym, rozpatrując tylko tę część pisma z dnia 27 sierpnia 2019 r., która dotyczyła nienależytego wykonywania zadań przez Komendanta Miejskiego PSP, i czyniła zadość wymogom stawianym skardze powszechnej z art. 227 k.p.a. Zawiadomienie z art. 237 § 3 k.p.a. nie zwalniało Komendanta Wojewódzkiego PSP od wydania opinii i rekomendacji z § 10 ust. 3 Procedury antymobbingowej PSP. W tym zakresie postępowanie przed Komendantem Wojewódzkim PSP formalnie trwa do dziś.

Po drugie, zawiadomienie z dnia 24 września 2019 r., nr WK.0519.19.EK oparte na art. 237 § 3 k.p.a. wydano z naruszeniem art. 238 § 1 zd. drugie k.p.a. Zawiera ono bowiem uzasadnienie faktyczne, które nie znalazły odzwierciedlenia w rozstrzygnięciu załatwiającym skargę. Zakres twierdzeń obejmujących ustalenia faktyczne poczynione w toku postępowania przez Komendanta Wojewódzkiego, przemawiał za trafnością zarzutów sformułowanych w skardze. W szczególności wskazano tam, że: a) Komendant Miejski PSP stosował <<incydentalne niekulturalne formy krytyki wymienione w skardze>>; b) <<występuje konflikt pomiędzy Komendantem a niektórymi funkcjonariuszami systemu codziennego>> oraz c) <<Komendant Wojewódzki PSP przeprowadził z Komendantem Miejskim PSP rozmowę, polecając ... podjęcie działań korygująco-naprawczych w obszarze zarządzania Komendą i jej zasobami ludzkimi>>. Wykazano więc wadliwą organizację pracy Komendy, za jaką odpowiada Komendant Miejski PSP; potwierdzono niekulturalne zachowania Komendanta Miejskiego PSP wobec podwładnych, stwierdzono potrzebę przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej z Komendantem Miejskim i ją zrealizowano, wydano polecenia służbowe zobowiązujące do przywrócenia zachwianych relacji kultury pracy między Komendantem Miejskim PSP a grupą funkcjonariuszy. Te okoliczności stanowiły podstawę do sformułowania określonego w art. 237 § 3 k.p.a. zawiadomienia o uwzględnieniu skargi, przynajmniej w części obejmującej wprost te właśnie zarzuty. Zawiadomienie odmawiające uwzględnienia skargi w całości stanowi zatem podstawę wykazywania nienależytego wykonywania zadań przez Komendanta Wojewódzkiego PSP w zakresie rozpatrywania skarg.

Zawiadomienie Komendanta Wojewódzkiego PSP z dnia 24 września 2019 r., nr WK.0519.19.EK, jakkolwiek z naruszeniem przepisów o trybach rozpatrywania

zgłoszeń mobbinu i dyskryminacji, dokonywało również niewłaściwego wartościowania zachowań, jakich dopuścił się wobec wspomnianej grupy funkcjonariuszy, Komendant Miejski PSP. Wskazane w zgłoszeniu uchybienia, o ile odpowiadają relacji funkcjonariuszy, wypełniały znamiona stawiane mobbingowi oraz dyskryminacji, zaś motywy zawarte w zawiadomieniu odpowiadającym na skargę, w żadnej mierze nie zbiły argumentacji skarżących w tym zakresie.

W szczególności, bezzasadnie Komendant Wojewódzki PSP uznał za odpowiadające prawu zachowania przełożonego obejmujące: <<incydentalne niekulturalne formy krytyki wymienione w skardze>>, które powinny uchodzić jako odmiana krytyki pracodawcy, która tylko w ocenie niektórych funkcjonariuszy może być <<odbierana negatywnie>>, a także ograniczanie możliwości wypowiedzania się przez podwładnych (przerywanie wypowiedzi, nieudzielanie głosu, unikanie rozmów), reagowanie krzykiem, okazywanie złości, wybuchy agresji, podniesiony głos, lekceważące gesty. Podstawowym probierzem prawidłowości takich zachowań (i ile prawidłowo prowadzone postępowanie wyjaśniające by je potwierdziło; odpowiedź na skargę ich nie neguje) są przepisy zawarte w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1499), w części wkládającej na strażaka obowiązek kierowania się zasadami etyki służbowej, w zw. z zasadami 15-18 Zasad etyki zawodowej funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej (zwanych dalej Zasadami etyki PSP). Zgodnie z zasadami 15 i 16 Zasad etyki zawodowej etyki PSP, przełożony jest gotów wysłuchać podwładnych nie tylko w sprawach zawodowych, ale także osobistych, udzielając mu wsparcia z zachowaniem dyskrecji (zasada 15); przełożeni są świadomi, że scentralizowana, hierarchiczna i rozkazodawcza struktura władzy właściwa formacji strażackiej, stwarza możliwość nadużyć tej władzy (zasada 16, zd. pierwsze); żadne formy przemocy nie powinny mieć miejsca w Państwowej Straży Pożarnej (zasada 16, zd. drugie). Zgodnie z zasadą 17, zd. pierwsze Zasad etyki PSP, strażacy, ze względu na uznane wartości w służbie, atmosferę pracy, solidarność, lojalność i tradycję, stanowią jedną wielką rodzinę. Stosownie do zasady 18 Zasad etyki PSP, strażak, w przypadku niewłaściwego zachowania przełożonego zwraca mu uwagę w odpowiedniej formie. Wbrew ocenie organu rozpatrującego skargę, nie jest tak, że zachowanie nie odpowiadające wymogom etyki (niewysłuchanie podwładnego, dawanie odczuć, że <<opinie funkcjonariuszy są nic nie warte>>, nie zapoznanie się z uwagami podwładnego co do pracy przełożonego, przypadki nieżyczliwości, w tym objawiające się zwrotami i zachowaniami nie liczącymi z kulturą urzędowania i powagą piastowanego urzędu), nie przestają być naruszeniami wspomnianych tu przepisów tylko dlatego, że ich

częstotliwość lub nasilenie nie były dostatecznie wysokie aby wzbudzić niepokój przełożonego wyższego stopnia. Mniejsze ich natężenie oznaczać mogło co najwyżej zastosowanie łagodniejszych środków naprawczych. Powtarzalność zachowań przełożonego, zrelacjonowana w skardze oraz ich różnorodność dawały podstawy do oceny uporczywości wymaganej przez art. 94³ § 2 k.p. w zw. § 3 pkt 1 Procedury antymobbingowej PSP.

Nieprawidłowo też w odpowiedzi na skargę oceniono, iż w sprawie (o stanie faktycznym zrelacjonowanym w skardze) nie miało miejsce zachowanie obejmujące naruszenie zakazu dyskryminacji określonego w art. 11³ k.p., polegającego na naruszeniu prawa funkcjonariusza do równego traktowania, odpowiadającego wymogom art. 18^{3a} § 1 i 2 k.p. w zw. z § 3 pkt 2 Procedury antymobbingowej PSP. Główne kryterium, jakie powinno być wzięte pod uwagę podczas takiej oceny to przejawy dyskryminacji na tle przynależności związkowej oraz przekonań politycznych funkcjonariuszy. Jak wynika z przedstawionego stanu faktycznego, tak pod względem temporalnym, jak i personalnym, gorsze traktowanie grupy funkcjonariuszy (objęcie zakazem pełnienia służb na podziale bojowym funkcjonariuszy 8-godzinnych, wypowiedzi nawiązujące do przynależności do nowo-utworzonej organizacji związkowej strażaków FLORIAN, wyrażające się w zwrotach językowych: <<na was jest paragraf>> oraz <<i tak was służbowo zniszczę>>, <<związki zakłada się przeciwko pracodawcy>>) w wyraźny sposób opierało się o cechę relewantną osób stawianych przez służbodawcę w gorszym położeniu. Naturalnie generowanie ekspektatywy represyjnego działania w tych wypowiedziach równocześnie wypełniało znamiona zastraszania z art. 94³ § 2 k.p. Cecha ta obejmuje przynależność związkową i poglądy polityczne.

Stosownie do art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r., poz. 870), petycja może być złożona przez osobę prawną do organu władzy publicznej, w interesie podmiotu trzeciego, za jego zgodą. Stosownie do art. 2 ust. 3 cyt. ustawy, przedmiotem petycji może być żądanie podjęcia działania z uwagi na wartości wymagające szczególnej ochrony, mieszczące się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. Zgodnie z § 4 ust. 3 *tiret* trzecie i § 5 pkt 1 i 2, celem statutowym Stowarzyszenia jest ochrona praw pracowniczych i praw funkcjonariusza publicznego, wykonywana w formie petycji i sygnalizacji.

Wyłożone dotychczas względy były dostateczne, aby Stowarzyszenie zaniepokojone rozpatrywanym zgłoszeniem, wystąpiło w interesie wymienionej na wstępie grupy funkcjonariuszy PSP, w celu rozważenia przez Komendanta Głównego PSP, jako organu sprawującego nadzór nad terenowymi organami PSP, w tym nad

